

Sygn. akt III AUz 93/17

POSTANOWIENIE

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Daria Stanek (spr.)

Sędziowie: SA Grażyna Czyżak

SA Iwona Krzeczowska - Lasoń

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 roku w Gdańsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania G. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

w przedmiocie skargi na milczenie organu rentowego

na skutek zażalenia G. R.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 2 lutego 2017 roku, sygn. akt VII U 1013/17

postanawia :

umorzyć postępowanie zażaleniowe.

SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń

Sygn. akt III AUz 93/17

UZASADNIENIE

Ubezpieczona G. R. wniosła odwołanie w związku z niewydaniem przez organ rentowy decyzji na skutek wniosku o przyznanie prawa do emerytury, zawartym w piśmie z dnia datowanym na dzień 21 lipca 2016 r. o przyznanie emerytury.

Postanowieniem z dnia 2 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku – VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. odrzucił odwołanie (sygn. akt VII U 1013/17), wskazując, że wniosek ubezpieczonej został rozpoznany decyzją z dnia 27 września 2016 r., na mocy której pozwany przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury. W tej sytuacji, zdaniem Sądu I instancji, nie wystąpiła okoliczność wskazana w art. 477⁹ § 4 k.p.c., bowiem kwestia prawa do emerytury została rozpoznana decyzją z dnia 27 września 2016 r. Zachodzi zatem niedopuszczalność drogi sądowej.

Ubezpieczona wywiodła zażalenie na powyższe postanowienie.

Ubezpieczona zmarła w dniu (...) (vide: kserokopia skróconego aktu zgonu – k. 44 a.s.).

Pełnomocnik ubezpieczonej wniósł o zawieszenie postępowania w sprawie.

Sąd Apelacyjny wskazuje, że śmierć strony w toku procesu należy do katalogu przyczyn zawieszenia postępowania z urzędu (art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c.). Zgodnie z art. 174 § 1 pkt 1 Sąd zawiesza postępowanie z urzędu w razie śmierci strony lub jej przedstawiciela ustawowego, utraty przez nich zdolności procesowej, utraty przez stronę zdolności sądowej lub utraty przez przedstawiciela ustawowego charakteru takiego przedstawiciela. Kategoryczne brzmienie powołanego przepisu nie usprawiedliwia jednak twierdzenia, że w każdym przypadku śmierci strony zawieszenie postępowania jest jedynie możliwe. Takiemu twierdzeniu przeczą uregulowania szczególne, np. w odniesieniu do spraw rozwodowych, kiedy to na mocy art. 446 k.p.c. sąd jest zobligowany do umorzenia postępowania w razie śmierci jednego z małżonków, czy też stany faktyczne i prawne, których zaistnienie oznacza kres możliwości kontynuowania postępowania, bądź to z racji osobistego charakteru dochodzonych praw, bądź też ze względu na dochodzenie roszczeń nie należących do kategorii dziedzicznych (por. orz. SN: z dnia 23 kwietnia 1985 r., III CZP 16/85 - OSNCP 1985/12/195; z dnia 16 marca 1970 r. (7), III CZP 112/69 - OSNCP 1971/1/1, z dnia 8 września 1976 r. I PR 129/76 - OSNCP 1977/1/18).

Przepis art. 174 § 1 pkt 1 nie ma w szczególności zastosowania w sprawach dotyczących praw osobistych strony, które nie przechodzą na spadkobierców, a więc gdy nie istnieje możliwość podjęcia sprawy z ich udziałem; w takiej sytuacji sąd powinien wydać postanowienie o umorzeniu postępowania z powodu niedopuszczalności wyrokowania (por. postanowienie SN z dnia 18 marca 2013 r., II CSK 513/12, LEX nr 1318351).

W rozpoznawanej sprawie możliwość zastosowania art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. i zawieszenie postępowania pozostaje zatem w zależności od tego, czy w razie śmierci ubezpieczonego w toku tejże sprawy roszczenie o wydanie przez pozwanego organu decyzji w przedmiocie prawa do emerytury przechodzi na spadkobierców ubezpieczonego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że samo prawo do emerytury jest prawem ściśle powiązaniem z osobą uprawnioną (prawem osobistym) i wygasa z chwilą śmierci uprawnionego, a zatem nie może przejść na nikogo. Nie dotyczy to jedynie należności z tytułu emerytury już wymagalnych w chwili śmierci uprawnionego. Należności te wchodzi w skład spadku po osobie zmarłej jako przysługujące jej wierzytelności (por. wyrok SA w Szczecinie z dnia 18 czerwca 2014 r., III AUa 1109/13, Lex nr 1483803; wyrok SA w Szczecinie z dnia 18 czerwca 2013 r., III AUa 83/13, Lex nr 1430774; wyrok SA w Rzeszowie z dnia 14 lutego 2013 r., I ACa 494/12, Lex nr 1315703; postanowienie SA w Rzeszowie z dnia 28 września 2012 r., I ACz 664/12, Lex nr 1223422).

Reasumując, należy wobec tego przyjąć, iż roszczenie o wydanie decyzji ustalającej prawo do emerytury jest prawem ściśle związanym z daną osobą i jako takie nie podlega dziedziczeniu (art. 922 § 2 k.c.). Prawo to zatem gaśnie z chwilą śmierci ubezpieczonego. Jeżeli śmierć przypada na okres po wszczęciu postępowania, postępowanie jako bezprzedmiotowe podlega umorzeniu, z uwzględnieniem stanu zaawansowania tego postępowania (art. 355 § 1 k.p.c.). Zgodnie

z brzmieniem art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, m. in. jeżeli wydanie postanowienia (wyroku) stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Ponieważ w rozpoznawanej sprawie śmierć strony nastąpiła w fazie postępowania zażaleniowego, umorzeniu podlega to postępowanie.

Mając na uwadze powyższe, przy uwzględnieniu treści powołanych przepisów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.

SSA Daria Stanek SSA Grażyna Czyżak SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń